

УДК 330.322

DOI: <https://doi.org/10.18664/btie.86.309862>

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ

*Обруч Г. В., д.е.н доцент,
Федюк Р. В., аспірант,
Броварник М. М., аспірант (УкрДУЗТ)*

У статті відзначено, що зважаючи на значний спектр інноваційних рішень, які потребують впровадження, уряди країн та підприємства зайняті пошуком ефективних механізмів фінансування таких проєктів. Враховуючи екологізацію економіки ключовим пріоритетом інвестиційної політики багатьох країн світу на сьогоднішній день стає фінансування кліматично-нейтральних проєктів за рахунок використання такого боргового інструменту як зелені облігації, що забезпечують додаткове фінансування проєктів декарбонізації секторів, які генерують значні обсяги викидів вуглецю, у т. ч. транспорту. Досліджено темпи та обсяги реалізованих інвестицій компаніями та урядами і виявлено зниження глобальної інвестиційної активності в результаті геополітичної та економічної нестабільності, зростання вартості фінансування та ризикованості інвестиційних рішень. Зважаючи на те, що одним із ключових напрямів

інноваційної модернізації транспорту нині є декарбонізація і стимулювання впровадження інноваційних рішень, які дозволять прискорити перехід транспортного сектору до екологічно стійких систем, обґрунтовано доцільність використання зелених облігацій і в транспортній галузі. Відзначаючи вагомий потенціал використання технологічних рішень транспортно-логістичними підприємствами для їх фінансування запропоновано використовувати венчурні інвестиції.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційне забезпечення, розвиток, інновації, підприємства, транспортно-логістичні підприємства.

PROBLEMS AND PROSPECTS OF INVESTMENT SECURITY FOR THE DEVELOPMENT OF ENTERPRISES

*Obruch H., Doctor of Economics, Associate Professor,
Fediuk R. V., postgraduate,
Brovarnyk M. M., postgraduate (USURT)*

The article notes that given the wide range of innovative solutions that need to be implemented, governments and transport companies are looking for effective mechanisms for financing such projects. It was established that, taking into account the greening of the economy, the key priority of the investment policy of many countries of the world today is the financing of climate-neutral projects through the use of such a debt financial instrument as green bonds, which provide additional financing for projects of decarbonization of sectors that generate significant volumes of carbon emissions, including part of transport. The rates and volumes of realized investments by companies and governments of the world were studied and a decrease in global investment activity was revealed as a result of geopolitical and economic instability, an increase in the cost of financing and the riskiness of investment decisions. In particular, significant investment fluctuations are characteristic of 2022, the first half of which was marked by the active direction of investments and the activation of relevant deals, and the second half by a slowdown in investment activity. In turn, the year 2023 was relatively stable, but quite crisis-like in terms of investment provision. Investors followed a conservative investment policy and held assets to avoid unprofitable sales and generally negative investment. The formation of a new energy economy and the growth of investments aimed at the implementation of climate-neutral projects were established. It is emphasized that such a modern financing tool as green bonds is gaining active use in the aspect of greening the economy. Given the fact that one of the key directions of innovative transport modernization is now decarbonization and the stimulation of the implementation of innovative solutions that will accelerate the transition of the transport sector to environmentally sustainable systems, green bonds can also be used in the transport sector. Taking into account the significant potential of the use of technological solutions by entities, including transport and logistics enterprises, it is proposed to use venture investments for their financing.

Keywords: investments, investment support, development, innovations, enterprises, transport and logistics enterprises.

Постановка проблеми. В умовах домінування процесів цифровізації і провадження концепції сталого розвитку всі сектори економіки, у т. ч. транспортна галузь, суттєво трансформуються. Технологічні інновації, які зараз активно впроваджуються в транспортно-логістичній сфері, оптимізують операції планування та обслуговування маршрутів, підвищують прозорість ланцюга поставок, забезпечують ефективне виконання доставки «останньої милі», сприяють формуванню безшовного

транспортно-логістичного середовища. Завдяки цьому транспортний сектор еволюціонував від консервативної галузі до піонера у сфері ефективних та стійких систем.

Зважаючи на значний спектр інноваційних рішень, які потребують впровадження, уряди країн та транспортні підприємства знаходяться в пошуку ефективних механізмів фінансування таких проєктів. Враховуючи екологізацію економіки ключовим пріоритетом інвестиційної політики багатьох країн світу на сьогоднішній день стає фінансування кліматично-нейтральних проєктів за рахунок використання такого боргового фінансового інструменту як зелені облігації, що забезпечують додаткове фінансування проєктів декарбонізації секторів, які генерують значні обсяги викидів вуглецю, у т. ч. транспорту.

З огляду на прискорені темпи реалізації інновацій і потребу фінансування таких змін доцільно дослідити перспективні інструменти інвестиційного забезпечення розвитку підприємств, у т. ч. транспортно-логістичної сфери.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значна увага вчених на сьогодні зосереджена на дослідженні процесів інвестиційного забезпечення розвитку підприємств. Серед таких науковців: Дикань В. Л., Корінь М. В., Овчиннікова В. О., Токмакова І. В., Толстова А. В., Чорнобровка І. В. та інші [1-6]. Однак, зважаючи на поглиблення економічної нестабільності у світі та скорочення глобальних інвестиційних потоків доцільно детальніше проаналізувати ринок капіталу і визначити проблеми та перспективи інвестиційного забезпечення розвитку підприємств.

Метою статті є дослідження глобальних інвестиційних тенденцій, ідентифікація проблем та перспектив інвестиційного забезпечення розвитку підприємств у сучасних умовах господарювання.

Виклад основного матеріалу.

Статистика інвестиційних потоків за останні роки свідчить про нестабільність інвестиційної активності компаній та держав світу. Зокрема в 2022 році маємо суттєві інвестиційні коливання, перша половина цього року ознаменувалася активним спрямуванням інвестицій і активізацією відповідних угод, а друге півріччя – уповільненням інвестиційної активності. У свою чергу, 2023 рік був відносно стабільний, однак доволі кризовий в аспекті інвестиційного забезпечення. Макроекономічні труднощі зберігалися протягом року, зростаючі витрати на фінансування та невизначені перспективи зростання негативно впливали на приватні ринки. Збір коштів за весь рік продовжував знижуватися порівняно з піковим 2021 роком. Інвестори дотримувалися консервативної інвестиційної політики і утримували активи, щоб уникнути невивідного продажу і загалом негативного інвестування [7].

Вплив негативних факторів зафіксовано і надалі, зокрема зберігалися інфляційні ризики. Разом з цим зростали відсоткові ставки, підвищуючи вартість фінансування. Згідно з даними станом на кінець 2023 року ринок приватних інвестицій скоротився на 22 % порівняно з попереднім роком і склав більше 1 трлн дол., що є найнижчим рівнем за період з 2009 р. (рис. 1) [7].

Звичайно у відповідь на такі негативні коливання центральні банки призупиняють агресивне підвищення ставок з метою уникнення глобальної економічної рецесії. Знижується й інфляційний тиск, що в сукупності має посприяти підвищенню інвестиційної активності економічних агентів у поточному році. Очікується зростання вартості та кількості угод злиття і поглинань (M&A), відновлення активності ринку акціонерного капіталу (ECM), збільшення угод боргового капіталу (DCM). Так, у 2023 році індекси MSCI World Index і S&P 500 зросли на понад 24 %, що свідчить про стабільне зростання акцій провідних

світових компаній і відповідно фондового ринку [7].

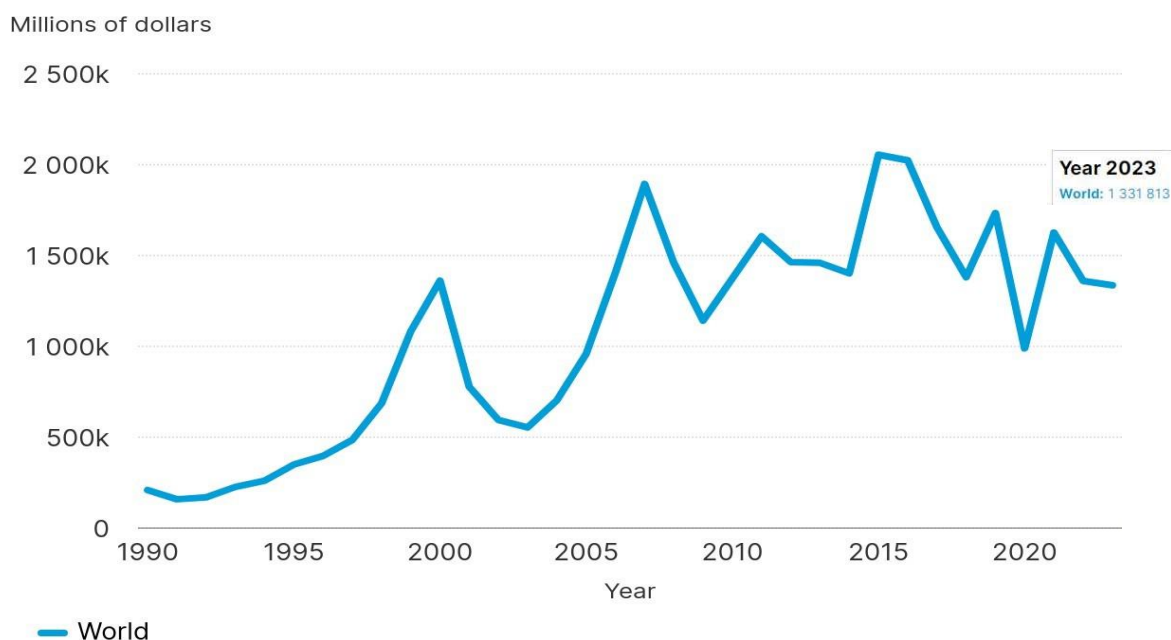
		Asset class				
		Private markets	Private equity	Real estate	Private debt	Infrastructure and natural resources
North America	Total, \$ billion	681	424	84	117	55
	2022–23, \$ billion	-191	-83	-49	-20	-38
	YoY change, %	-22	-16	-37	-15	-41
Europe	Total, \$ billion	243	159	23	41	20
	2022–23, \$ billion	-8	58	-4	-18	-44
	YoY change, %	-3	57	-14	-31	-69
Asia	Total, \$ billion	79	54	15	9	2
	2022–23, \$ billion	-73	-56	-10	-2	-6
	YoY change, %	-48	-51	-41	-16	-74
Rest of world	Total, \$ billion	43	12	4	23	5
	2022–23, \$ billion	-30	-37	-2	13	-4
	YoY change, %	-41	-76	-38	132	-44
Global	Total, \$ billion	1,046	649	125	190	82
	2022–23, \$ billion	-302	-118	-65	-27	-91
	YoY change, %	-22	-15	-34	-13	-53

Рис. 1. Обсяг ринку приватних інвестицій, млрд дол. [7]

Слід відзначити, що в результаті зниження інвестиційної активності відбувалося наростання щорічного дефіциту інвестицій, необхідних зокрема для реалізації цілей сталого зростання економіки. Нині даний інвестиційний розрив становить близько 4 трлн дол. на рік – порівняно з 2,5 трлн дол. у 2015 р., коли були безпосередньо прийняті цілі сталого розвитку і коли обсяг інвестицій був найвищим на рівні 2,05 трлн дол. Так, наприклад, країни, що розвиваються, потребують інвестицій у відновлювану енергетику на суму близько 1,7 трлн дол. щороку, але залучили у 2022 р. лише 544 млрд дол. Після значного відновлення у 2021 р. глобальні прямі іноземні інвестиції скоротилися на 12 % у 2022 р. до 1,34 трлн дол., в основному через глобальні кризи, що накладалися одна на одну – війна в Україні, високі ціни на продовольство та енергоносії і зростання державного боргу (рис. 2-3). Падіння було відчутним в основному в розвинених економіках, де іноземні інвестиції знизилися на 37 % до 378 млрд дол. Разом з цим потоки інвестицій до країн, що розвиваються, зросли на 4 %, хоча й відбувалося таке

зростання нерівномірно. Такий темп росту став можливим завдяки збільшенню кількості проектів у сферах інфраструктури, енергетики, водопостачання, охорони здоров'я та освіти [8].

У свою чергу, у 2023 р. глобальні прямі іноземні інвестиції скоротилися на 2 % до 1,33 трлн дол. на тлі економічного спаду та зростання геополітичної напруженості. Про це свідчить звіт World Investment Report 2024 [8]. Зниження обсягів проектного фінансування вплинуло на сталий розвиток, коли нове фінансування секторів Цілей сталого розвитку (ЦСР) скоротилося більш ніж на 10 %, особливо в агропродовольчій сфері та водопостачанні. Це перешкоджає зусиллям щодо досягнення Порядку денного на період до 2030 року та вимагає термінових політичних заходів для оновлення фінансування сталого розвитку. У цьому аспекті як ефективні інструменти активізації інвестиційних потоків виділяють механізми підтримки бізнесу та розбудови цифрового уряду і створення прозорого сприятливого середовища для інвестиційної активності.

Source: UN Trade and Development (UNCTAD), World investment report 2024

Рис. 2. Динаміка обсягу глобальних прямих іноземних інвестицій, млн дол. [8]

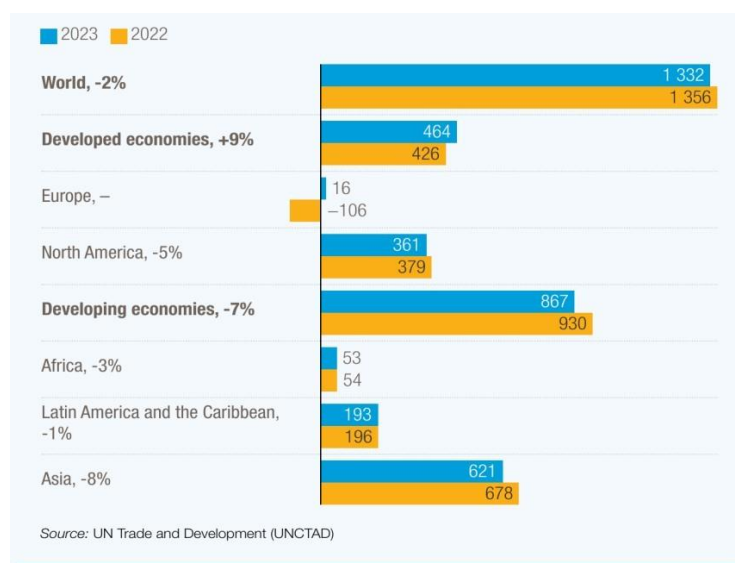

Рис. 3. Динаміка обсягу глобальних прямих іноземних інвестицій у розрізі окремих регіонів та типів економік за 2022-2023 рр., млрд дол. [8]

Найбільш привабливим для інвестицій став сектор чистої енергії, що свідчить про формування нової енергетичної економіки. У 2023 р. сукупні інвестиції у відновлювані джерела енергії та мережі вперше перевищили суму, витрачену на викопне паливо. Міжнародне енергетичне агентство прогнозує, що глобальні інвестиції в чисту енергетику

цього року досягнуть 2 трлн дол., що вдвічі більше, ніж у викопне паливо. Компанії та уряди збільшують витрати на виробництво чистої енергії, щоб зменшити викиди вуглецю від спалювання викопного палива, яке спричиняє катастрофічні зміни клімату. У даному звіті наголошується, що вдосконалення ланцюгів постачання і зниження витрат стимулюють інвестиції в

так звану чисту енергію, яка містить сонячні батареї, вітряні турбіни, електромобілі та теплові насоси, а також виробництво атомної енергії. Продовжує зберігатися тенденція регіональної нерівномірності інвестицій в чисту енергію, за винятком гіганта відновлюваної енергетики Китаю. Тобто інвестиції залишаються набагато нижчими рівня, необхідного для задоволення зростаючого попиту на енергію в багатьох країнах [9].

Вартість так званого сталого фінансового ринку, який включає облігації, фонди та добровільні вуглецеві ринки, зросла більш ніж на 10 % до 5,8 трлн дол. у 2022 році, незважаючи на неспокійне економічне середовище з високою інфляцією, зростанням процентних ставок і загрозливим ризиком рецесії. Суттєво зріс випуск облігацій, а саме у п'ять разів за останні п'ять років. У 2022 р. стабільний ринок облігацій становив 3,3 трлн дол. Зокрема цікавим в аспекті екологізації економіки є використання такого сучасного інструменту фінансування як зелені облігації, які набувають нині суттєвого поширення.

Вперше зелені облігації були випущені для інституційних інвесторів Світовим банком у 2008 р. і наразі дана фінансова установа залишається ключовим емітентом такого роду боргових зобов'язань. За період 2008-2023 рр. даною інституцією було випущено облігацій на суму близько 19 млрд дол., 33 % яких було спрямовано на фінансування проектів енергоефективності, 27 % – екологічно чистого транспорту, 15 % – сільського господарства. Одним із перших екоорієнтованих проектів, профінансових за рахунок випуску зелених облігацій, стало будівництво гідроелектростанції Рампур в Індії, що забезпечило генерацію електроенергії з низьким вмістом вуглецю. Завдяки реалізації такого проекту вдається знизити шкідливі викиди на 1,4 млн т щорічно. У 2022 р. рівень скорочення викидів вуглецю склав 8,4 млн т, що вдалося досягти за рахунок реалізації й

інших спільних екологічно орієнтованих проектів [10].

В останні роки ринок зелених облігацій невпинно зростає завдяки нарощенню кількості проектів, які фінансуються таким чином. За даними Bloomberg у 2023 р. обсяг продажів зелених облігацій зріс до рекордних 575 млрд дол., з яких 190 млрд дол. було випущено урядами. Звітність рейтингового агентства Moody's Investors Service свідчить, що загалом глобальний випуск довгострокових облігацій у першому кварталі 2024 р. зріс на 36 % до 281 млрд дол. При цьому сегмент зелених облігацій лідирує із обсягом нових випусків на суму 169 млрд дол., серед інших інструментів – облігації сталого розвитку та соціальні облігації [11].

Активною в цьому аспекті є політика країн ЄС. Зокрема було затверджено стратегічну ініціативу щодо досягнення кліматичної нейтральності країнами ЄС до 2050 р. Наприкінці грудня 2023 р. набув чинності Регламент ЄС про зелені облігації, що встановлює вимоги до емітентів відповідного роду боргових зобов'язань. Така ініціатива спрямована на сприяння стабільному фінансуванню екопроектів в країнах ЄС і переходу до кліматично нейтральної та ресурсоефективної економіки.

Реалізується такого роду політика і країнами Азії. Зокрема поряд із реалізацією ініціатив, що стимулюють поширення традиційних зелених облігацій, урядом Гонконгу здійснюється випуск цифрових інструментів. На початку 2024 р. було оголошено про другий випуск в обіг цифрових зелених облігацій на суму близько 765 млн дол., деномінованих у гонконгських доларах, юанях, доларах США та євро. Слід відзначити, що останні є першими мультивалютними цифровими облігаціями [12]. Загалом Китай за даними Climate Bonds Initiative вже другий рік поспіль залишається найбільшим ринком зелених облігацій (у 2023 р. їх обсяг склав 131 млрд дол.). Найвищі темпи росту характерні для ринку Гонконгу, який

збільшився на 173,3 % порівняно з попереднім періодом. Серед інших країн слід відзначити Німеччину, яка посіла другу позицію з обсягом випущених зелених облігацій у розмірі 67,5 млрд дол., і Великобританію, що зайняла третє місце (32,6 млрд дол.) [13].

Зважаючи на те, що одним із ключових напрямів інноваційної модернізації транспорту нині є декарбонізація і стимулювання впровадження інноваційних рішень, які дозволять прискорити перехід транспортного сектору до екологічно стійких систем, зелені облігації можуть використовуватися і в транспортному секторі. Донедавна робота транспорту призводила до створення майже чверті прямих викидів вуглекислого газу від спалювання палива. Однак, завдяки революційним новаціям, а саме модернізації залізничної інфраструктури та застосуванню екологічно безпечного рухомого складу, що живиться від альтернативних джерел, розробленню мобільних рішень, які забезпечують спільне використання автомобілів, велотранспорту тощо, стимулювання переходу до електроавтомобілів, стало можливим зменшення впливу транспортного сектору на навколишнє середовище з одночасним покращенням доступу до послуг мобільності. Відбувається використання спільних мультимодальних рішень і формування нової транспортно-логістичної екосистеми мобільності як послуги.

Дедалі важливішу роль відіграють цифрові технології. Зокрема штучний інтелект і машинне навчання кардинально змінюють транспортні операції, революціонізуючи як планування маршрутів, так і прогнозне обслуговування. Використання традиційних підходів та методів планування маршруту призводило до формування неефективних маршрутів, тривалого часу доставки та збільшення споживання палива. Але завдяки інтеграції технологій штучного інтелекту розширилися можливості аналізу даних в

режимі реального часу і врахування різних факторів для оптимізації маршрутів, зменшення споживання палива та забезпечення своєчасної доставки. Крім того, зростає потенціал і предикативної аналітики на базі машинного навчання. Використання історичних даних та ринкових тенденцій уможлиблює більш точне прогнозування майбутнього попиту на транспортні послуги, що дозволяє компаніям ефективно узгоджувати свою діяльність із мінливими потребами клієнтів. Значні можливості використання таких технологічних рішень криються і в управлінні парком транспортних засобів, оскільки завдяки генеруванню даних з датчиків і виявленню стану транспорту стає можливим передбачення проблем і здійснення прогнозного технічного обслуговування. Такий підхід спрощує планове технічне обслуговування, мінімізує час простою транспортних засобів та запобігає масштабним збоєм у роботі транспортної системи, тим самим значно покращуючи продуктивність парку, ефективність роботи та загальну економію коштів.

Завдяки використанню технології блокчейн підвищується прозорість ланцюга постачання. Забезпечуючи відстеження даних і покращуючи якість їх збереження блокчейн сприяє прозорості та підзвітності, тим самим підвищуючи ефективність і надійність у ланцюгу поставок. Це сприяє як покращенню комунікації між зацікавленими сторонами в бізнес-мережі зокрема шляхом формування спільного доступу до баз даних і усунення потреби в посередництві для координації процесів, так і призводить до підвищення задоволеності клієнтів.

Доповнена і віртуальна реальність також мають значний потенціал в аспекті революційної перебудови ланцюга поставок, оскільки такі технології надають змогу підприємствам оптимізувати операції складування, транспортування, розподілу тощо. Автоматизація та оцифрування процесів дозволяють отримувати дані про

місцезнаходження активів у режимі реального часу, здійснювати їх моніторинг і управління ресурсами, що сприятиме зниженню виробничих витрат і підвищенню ефективності як логістичних операцій, так і загальної продуктивності. Разом з цим технології та засоби віртуальної реальності можуть полегшити аналіз і швидке прийняття рішень для вирішення організаційних проблем.

Все важливішу роль у логістичній сфері відіграє штучний інтелект, використання технологій якого сприяє оптимізації та впорядкуванню операцій у багатьох напрямках. Однією з ключових сфер, де штучний інтелект активно використовується, є взаємодія з клієнтами. Чат-боти та віртуальні помічники на основі штучного інтелекту дозволяють компаніям краще та швидше обслуговувати клієнтів. Нині технологічна екосистема, побудована навколо технологій штучного інтелекту, знайшла застосування в різних секторах та аспектах бізнесу, включаючи і ланцюг поставок.

Отже, на сьогодні технологічні інновації створюють колосальні можливості для суб'єктів транспортно-логістичного сектору, трансформуючи та суттєво покращуючи дану сферу. Зважаючи на вагомий потенціал використання вище перелічених та інших технологічних рішень сектор інновацій у сфері автоматизації та цифровізації буде продовжувати неспинно зростати, формуючи нові можливості для розвитку компаній.

Для фінансування таких технологічних новацій активно використовують такий інструмент фінансування як венчурні інвестиції. Згідно з даними S&P Global Market Intelligence, вартість і обсяг глобальних угод з венчурним капіталом знизилися протягом першого кварталу 2024 р. Загальна вартість угод із січня по березень 2024 року склала 71,57 млрд дол., що на 2,37 % менше порівняно з загальним обсягом у 73,31 млрд дол. за аналогічний період 2023 р. Знизилася і кількість трансакцій з 4438 до

3647 (рис. 4). Місячна вартість трансакцій венчурного капіталу становила 19,80 млрд дол. в березні 2024 р., що на 40,2 % менше порівняно з 33,09 млрд дол. у березні 2023 р. Кількість раундів фінансування зменшилася на 22,7 % до 1146 із 1483 за цей період. Незважаючи на те, що ринок венчурних інвестицій також зазнав скорочення, слід відзначити його зосередженість на технологічному секторі, який домінує у загальному обсягу світових венчурних інвестиціях у березні (28,4 %) [14].

Отже, на сьогодні не викликає сумніву доцільність застосування як зелених облігацій в аспекті фінансування екоорієнтованих проєктів, так і венчурних інвестицій для реалізації технологічних новацій. Поряд з цим, слід відзначити, що незважаючи на законодавче закріплення можливості емісії зелених облігацій, в Україні даний інструмент не набув належного поширення і в зв'язку з сьогочасними подіями основний акцент зроблено на випуску облігацій внутрішньої державної позики та військових облігацій, завдяки яким вдається залучити значні обсяги грошових коштів для покриття дефіциту бюджету. Однак, зважаючи на потребу післявоєнного відновлення економіки країни та відбудови українських міст і реалізацію економічно розвиненими країнами зеленого курсу та екологічно орієнтованих проєктів слід зосередити увагу на такому альтернативному варіанті залучення коштів як зелені облігації. Для відбудови територій можуть бути реалізовані такі облігації як на внутрішньому, так і зовнішньому ринках, і надалі залучені кошти можна спрямувати на фінансування проєктів розвитку енергозбереження та альтернативної енергетики, екологічно чистого транспорту, а також реалізацію інших ініціатив, пов'язаних із впровадженням екологічних стандартів, скороченням викидів і захистом навколишнього середовища.

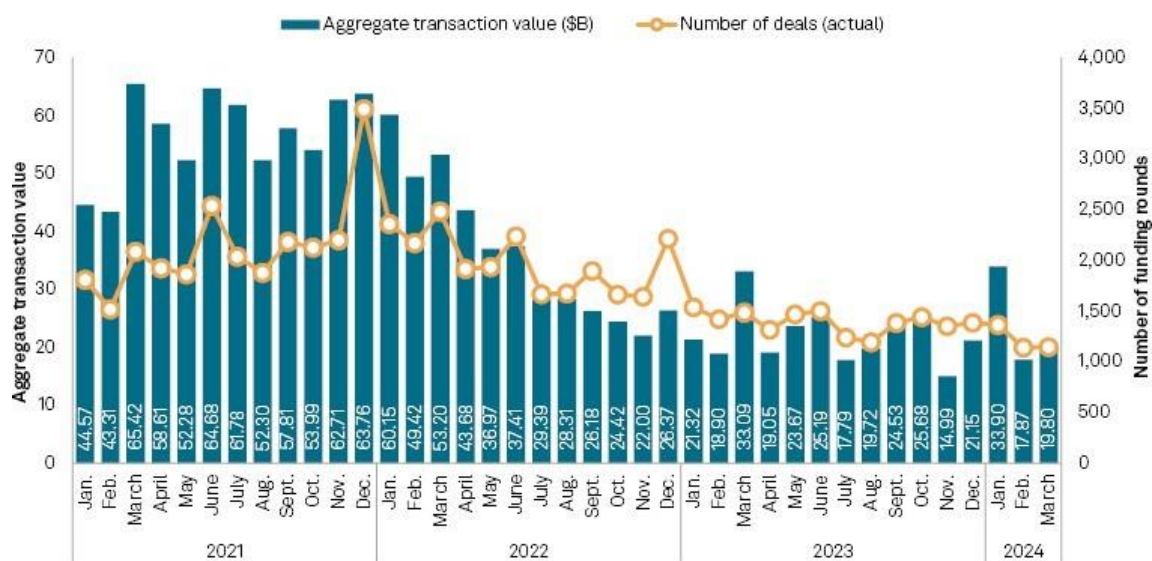

Рис. 4. Кількість та обсяг венчурних угод [14]

Висновки. Таким чином, зважаючи на значний спектр інноваційних рішень, які потребують впровадження, уряди країн та підприємства знаходяться в пошуку ефективних механізмів фінансування таких проєктів. Враховуючи екологізацію економіки ключовим пріоритетом інвестиційної політики багатьох країн світу на сьогоднішній день стає фінансування кліматично-нейтральних проєктів за рахунок використання такого боргового фінансового інструменту як зелені облігації, що забезпечують додаткове фінансування проєктів декарбонізації секторів, які генерують значні обсяги викидів вуглецю, у т. ч. транспорту. Досліджено темпи та обсяги реалізованих інвестицій компаній та урядів світу і виявлено зниження глобальної інвестиційної активності в результаті геополітичної та економічної нестабільності, зростання вартості фінансування та ризикованості інвестиційних рішень. Зважаючи на те, що одним із ключових напрямів інноваційної модернізації транспорту нині є декарбонізація і стимулювання впровадження інноваційних рішень, які дозволяють прискорити перехід транспортного сектору до екологічно стійких систем, зелені облігації можуть

використовуватися і в транспортному секторі. Зважаючи на вагомий потенціал використання технологічних рішень суб'єктами, у т. ч. транспортно-логістичними підприємствами, для їх фінансування запропоновано використовувати венчурні інвестиції.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Дикань В. Л., Бартош В. С., Фірсова Ю. Ю. Модель формування системи управління проєктами інноваційно-інвестиційного відтворення основних фондів підприємств залізничного транспорту. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2023. № 83. С. 9-19.
2. Корінь М. В., Абдуллаєв А. І., Польгуй Д. Г. Розроблення моделі управління інвестиційним забезпеченням проєктів розвитку інфраструктури залізничного транспорту в умовах транскордонної співпраці. *Вісник економіки транспорту та промисловості*. 2019. № 67. С. 238-247.
3. Овчиннікова В. О., Дудін Д. Д., Дьякова Н. М. Систематизація факторів впливу на інвестиційну діяльність підприємств залізничного транспорту. *Причорноморські економічні студії*. 2020. Вип. 58 (2). С. 39-44.

4. Токмакова І. В., Зубов А. М. Організаційно-ресурсне забезпечення інноваційного розвитку підприємств залізничного транспорту України. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2017. № 59. С. 208-215.
5. Толстова А. В. Антикризова модель економічного розвитку сучасної України та її інвестиційне забезпечення. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2013. № 44. С. 20-26.
6. Чорнобровка І. В., Зорянська В. А., Шаріков С. С. Інвестиційне забезпечення розвитку підприємств житлово-комунального господарства. *Вісник економіки транспорту та промисловості*. 2018. № 64. С. 262-271.
7. McKinsey Global Private Markets Review 2024: Private markets in a slower era. *mckinsey.com* : *website*. URL: <https://www.mckinsey.com/industries/private-capital/our-insights/mckinseys-private-markets-annual-review> (last accessed: 24.05.2024).
8. World Investment Report 2024. *unctad.org* : *website*. URL: <https://unctad.org/publication/world-investment-report-2024> (last accessed: 20.06.2024).
9. Solar investment outstrips all other power forms: IEA. *hurriyetdailynews.com* : *website*. URL: <https://www.hurriyetdailynews.com/solar-investment-outstrips-all-other-power-forms-iea-197101> (last accessed: 06.06.2024).
10. IBRD Funding Program. *worldbank.org* : *website*. URL: <https://treasury.worldbank.org/en/about/unit/treasury/ibrd/ibrd-green-bonds> (last accessed: 12.05.2024).
11. Sustainable investing positioned for 'secular growth,' despite ESG pushback: Morgan Stanley. *esgdiver.com* : *website*. URL: <https://www.esgdiver.com/news/sustainable-investing-positioned-for-growth-despite-esg-pushback/715803/#:~:text=Sustainable%20bond%20issuance%20rose%20to,report%20from%20Moody's%20Investors%20Service> (last accessed: 12.05.2024).
12. Web 3.0 TokenBytes - Web 3.0, FinTech and DeFi for Asia (15th Edition). *linkedin.com* : *website*. URL: https://www.linkedin.com/pulse/web-30-tokenbytes-fintech-defi-asia-15th-edition-syed-musheer-ahmed-cgfme?trk=articles_directory (last accessed: 13.05.2024).
13. China Leads Way on Green Bond Issuance. *regulationasia.com* : *website*. URL: <https://www.regulationasia.com/china-leads-way-on-green-bond-issuance/> (last accessed: 20.05.2024).
14. Global venture capital investment value, volume down in Q1 2024. *spglobal.com* : *website*. URL: <https://www.spglobal.com/marketintelligence/en/news-insights/latest-news-headlines/global-venture-capital-investment-value-volume-down-in-q1-2024-81180407> (last accessed: 25.05.2024).

REFERENCES

1. Dykan V. L., Bartosh V. S., Firsova Yu. Yu. (2023) Model formuvannia systemy upravlinnia proiektamy innovatsiino-investytsiinoho vidtvorennia osnovnykh fondiv pidpriemstv zaliznychnoho transportu [The model of the formation of the management system of projects of innovation and investment reproduction of the fixed assets of railway transport enterprises]. *Bulletin of the economy of transport and industry*. № 83. P. 9-19.
2. Korin M. V., Abdullaiev A. I., Polhui D. H. (2019) Rozroblennia modeli upravlinnia investytsiinym zabezpechenniam proiektiv rozvytku infrastruktury zaliznychnoho transportu v umovakh transkordonnoi spivpratsi [Development of a management model for investment support of rail transport infrastructure development projects in conditions of cross-border cooperation]. *Bulletin of the economy of transport and industry*. № 67. P. 238-247.
3. Ovchynnikova V. O., Dudin D. D., Diakova N. M. (2020) Systematyzatsiia faktoriv vplyvu na investytsiinu diialnist pidpriemstv zaliznychnoho transportu

[Systematization of influencing factors on the investment activity of railway transport enterprises]. *Black Sea Economic Studies*. № 58 (2). P. 39-44.

4. Tokmakova I. V., Zubov A. M. (2017) Orhanizatsiino-resursne zabezpechennia innovatsiinoho rozvytku pidpriemstv zaliznychnoho transportu Ukrainy [Organizational and resource provision of innovative development of railway transport enterprises of Ukraine]. *Bulletin of the economy of transport and industry*. № 59. P. 208-215.

5. Tolstova A. V. (2013) Antykryzova model ekonomichnogo rozvytku suchasnoi Ukrainy ta yii investytsiine zabezpechennia [Anti-crisis model of economic development of modern Ukraine and its investment support]. *Bulletin of the economy of transport and industry*. № 44. P. 20-26.

6. Chornobrovka I. V., Zorianska V. A., Sharikov S. S. (2018) Investytsiine zabezpechennia rozvytku pidpriemstv zhytlovo-komunalnogo hospodarstva [Investment support for the development of housing and communal enterprises]. *Bulletin of the economy of transport and industry*. № 64. P. 262-271.

7. McKinsey Global Private Markets Review 2024: Private markets in a slower era. *mckinsey.com* : website. URL: <https://www.mckinsey.com/industries/private-capital/our-insights/mckinseys-private-markets-annual-review> (last accessed: 24.05.2024).

8. World Investment Report 2024. *unctad.org* : website. URL: <https://unctad.org/publication/world-investment-report-2024> (last accessed: 20.06.2024).

9. Solar investment outstrips all other power forms: IEA. *hurriyetdailynews.com* : website. URL:

<https://www.hurriyetdailynews.com/solar-investment-outstrips-all-other-power-forms-iea-197101> (last accessed: 06.06.2024).

10. IBRD Funding Program. *worldbank.org* : website. URL: <https://treasury.worldbank.org/en/about/unit/treasury/ibrd/ibrd-green-bonds> (last accessed: 12.05.2024).

11. Sustainable investing positioned for 'secular growth,' despite ESG pushback: Morgan Stanley. *esgdiver.com* : website. URL: <https://www.esgdiver.com/news/sustainable-investing-positioned-for-growth-despite-esg-pushback/715803/#:~:text=Sustainable%20bond%20issuance%20rose%20to,report%20from%20Moody's%20Investors%20Service> (last accessed: 12.05.2024).

12. Web 3.0 TokenBytes - Web 3.0, FinTech and DeFi for Asia (15th Edition). *linkedin.com* : website. URL: https://www.linkedin.com/pulse/web-30-tokenbytes-fintech-defi-asia-15th-edition-syed-musheer-ahmed-cgfme?trk=articles_directory (last accessed: 13.05.2024).

13. China Leads Way on Green Bond Issuance. *regulationasia.com* : website. URL: <https://www.regulationasia.com/china-leads-way-on-green-bond-issuance/> (last accessed: 20.05.2024).

14. Global venture capital investment value, volume down in Q1 2024. *spglobal.com* : website. URL: <https://www.spglobal.com/marketintelligence/en/news-insights/latest-news-headlines/global-venture-capital-investment-value-volume-down-in-q1-2024-81180407> (last accessed: 25.05.2024).